

POLITIKEN

JACOB FUGLSANG

Et ubegribeligt antal elever har lidt under en 'vi fikser det, mens toget buldrer afsted'-strategi

Nøglen til bedre inklusion er lærerne. De er bedre rustet end for tolv år siden, men halser stadig efter opgaven, skriver uddannelsesredaktør Jacob Fuglsang i denne analyse.

▶ AUTOMATISK OPLÆSNING

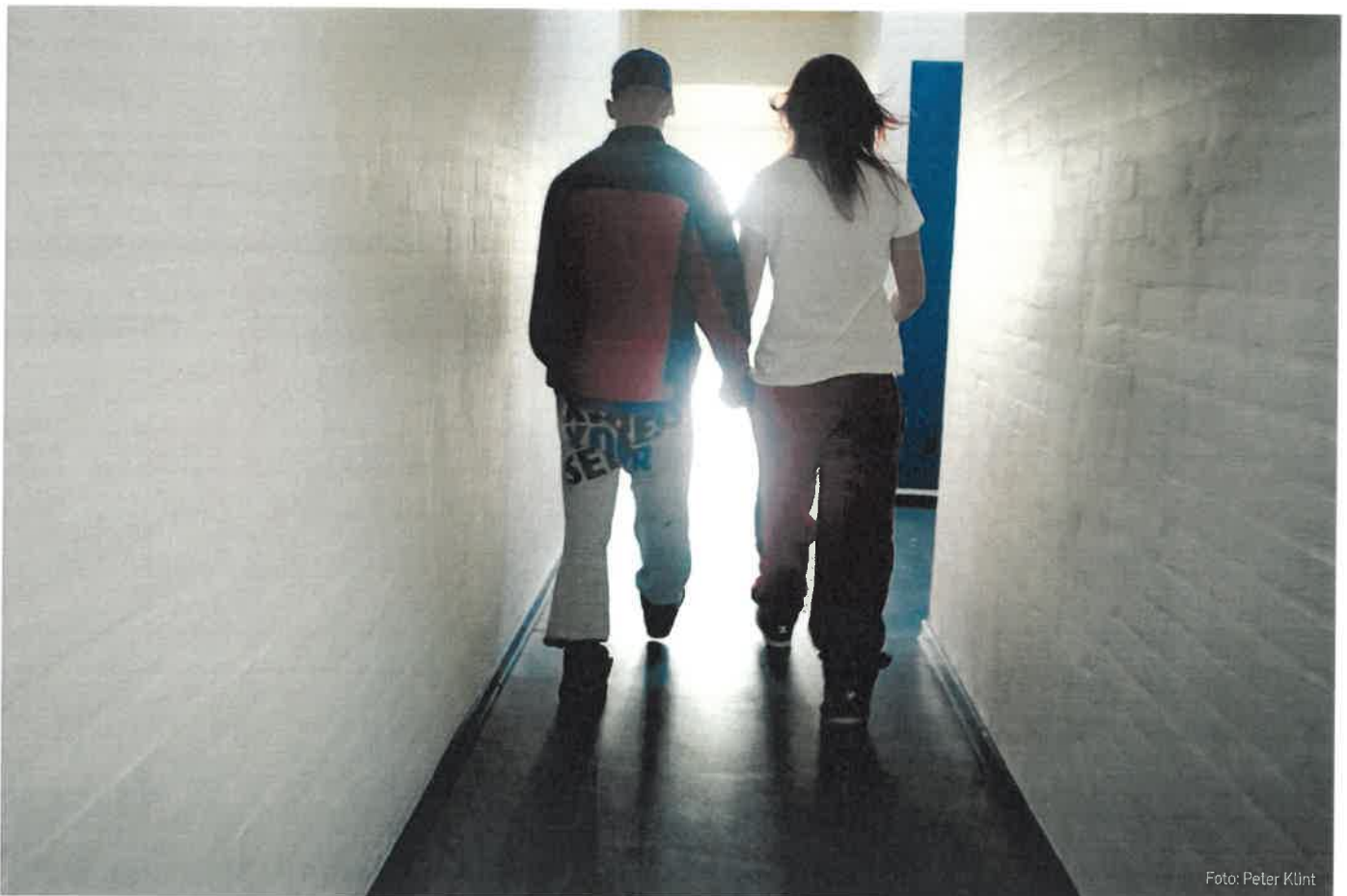

Foto: Peter Klint

Uddannelsesredaktør

[LÆS ARTIKLEN SENERE](#)

FOR ABONNENTER

»Til de personlighedsforstyrrede hører vinterbadere, militærnægtere og råkostpisere«.

Sådan lyder en definition fra en lærebog om klinisk psykiatri og personlighedsforstyrrelse. Fra 1946 vel at mærke.

Det er nok unødvendigt at slå fast, at meget er ændret siden. Både i synet på personlighedsforstyrrelser og i synet på vinterbadning og råkost. Det samme gælder det billede af inklusion, diagnoser og skolens forsøg på at håndtere eleverne, som Vives store evaluering af inklusionsindsatsen efterlader læseren med. Det er alt sammen i bevægelse, og det er netop det komplicerede billede af inklusionen, som de fem rapporter, der er udarbejdet af Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) for Børne- og Undervisningsministeriet forsøger at tegne.

Der er desværre stadig elever, som sidder bag skærme med høretelefoner og blikket klistret til en Ipad

Det står fast, at det ikke går godt: Antallet af børn med brug for støtte stiger, og lærerne vurderer fortsat, at elever ikke får den støtte, de skal have. Der er gået 12 år. Det har i den periode ramt et ubegribeligt antal børn, der har lidt under, at Danmark - når det gælder inklusion - har lagt skinnerne, mens toget har buldret frem.

Det fremgår også af rapporterne, at lærernes viden om inklusion er blevet større. Men den viden er, som også børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S) nu siger, stadig ikke nok. Det budskab er gået igen og igen i hyldemeter af undersøgelser: Lærerne har selv angivet, at de ved for lidt om diagnoser og om at håndtere børn med særlige behov.

Halser efter opgaven

Evalueringen viser sat på kort formel, at kommunerne efter 12 år stadig er i gang med at indrette undervisning og klasseværelser til de mange forskellige behov, børnene har. I det lys er det ikke så mærkeligt, at kommuner, skoler og lærere i disse år halser bagefter og trods store anstrengelser langt fra er nået i mål.

ANNONCØRBETALT INDHOLD FRA TOYOTA

BIG om deres mest ambitiøse projekt til dato: »Fremtidens by skal hylde mennesket, ikke teknologien«

[Læs mere](#)

Annonce

[LÆS MERE](#)

Efter et års forhandlinger: Det gik ikke som Mette Frederiksen prædikede, og regeringen håbede

UDDANNELSE | [Læs mere](#)

Socialdemokraterne står med en funktionspromille i blodet og et glas rødvin i hånden og belærer unge om, hvad de skal og bør

SIGNATUR | [Læs mere](#)

Sig farvel til lærere og pædagoger. Søgningen til velfærdsuddannelser styrtdykker

UDDANNELSE | [Læs mere](#)

Unge farer vild mellem sutteklud og Habermas

UDDANNELSE | [Læs mere](#)

Sådan kan den store flytteplan af uddannelser ende som et selvmål

UDDANNELSE | [Læs mere](#)

bevægelige mål i inklusionsindsatsen er de forskellige navne, metoderne har haft. 'Mellemformer' hedder det seneste, som også er omtalt i flere af Vives analyser.

I et inspirationshæfte fra Kommunernes Landsforening fra 2020 kan man læse, »at mellemformer handler om at forankre specialpædagogiske kompetencer i almenområdet ved blandt andet at øge viden om specialpædagogiske metoder og redskaber i den almene undervisning«. Det lyder rigtigt og godt, men som det omfattende materiale fra Vive viser, så er spørgsmålet, hvordan det udføres i praksis? Og hvad det kræver af lærerne for at få det til at lykkes. Kritikere har ofte peget på problemet med, at de fine ord ikke følges af reel handling. Det løser i sig selv ikke noget, at man blot ændrer retorikken.

FAKTA

Om evalueringen

Evalueringen af inkluderende læringsmiljøer og specialpædagogisk bistand består af fem rapporter. Rapporterne er udarbejdet af Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE).

[Vis mere](#)

Announce

Der er gået 12 år. Det har i den periode ramt et ubegribeligt antal børn, der har lidt under, at Danmark – når det gælder inklusion – har lagt skinnerne, mens toget har buldret frem

Før mellemformer talte mange om 'inkluderende læringsfællesskaber'. Det kunne være alt og ingenting. Der er desværre stadig elever, som sidder i klasseværelser bag skærme med høretelefoner og blikket klistret til en Ipad. De er der, men de er ikke med i fællesskabet. Mon ikke elever og deres forældre i den situation er ret ligeglade med, hvad det kaldes?

Ikke i en boble

Når Vives konklusioner er nedslående, skyldes det også, at inklusion er forsøgt gennemført samtidig med, at skolen har været gennem en rivende udvikling. Blot to år efter inklusionsloven trådte en ny og mildest talt omstridt skolereform i kraft. Dertil kom for eksempel elevplaner, nationale tests og afgangsprøver. Det førte alt sammen i retning af en test- og præstationskultur, som ifølge flere eksperter ikke gjorde det lettere at inkludere elever med særlige udfordringer. Ambitionen om at få flere elever inkluderet i almindelige klasseværelser havde fået en bedre skæbne, hvis der havde mere fokus på netop det.

Findes der slet ikke gode eksempler. For eksempel fra Aarhus Kommune, hvor man har haft succes med skoleinklusionsprogrammet Nest. Her går børn med autisme og 'almindelige' børn i samme klasse, og undervisningen er tilrettelagt efter specialpædagogiske principper. I hver klasse er der 16 elever,

forældre, elever og lærere fortælle om de betydelige økonomiske og menneskelige omkostninger ved fejlslagen inklusion, må spørgsmålet snarere være: Har vi råd til at lade være?

GIV ARTIKLEN VIDERE

Som abonnent kan du ubegrænset dele artikler med dine familie og venner.

REDAKTIONEN ANBEFALER

Ny rapport kortlægger inklusionen i skolen – her er hovedkonklusionerne

UDDANNELSE |

LÆS MERE:

Her er 7 ting, du bør vide om inklusion

UDDANNELSE |

Overblik: Inklusionen har store udfordringer, viser ny rapport

NYHEDER |

Læreruddannelsen står til at blive ændret efter dyster rapport

UDDANNELSE |

Inklusion: Knap hver tredje elev med særlige behov vil ikke i skole

NYHEDER |

UDEN FOR CITAT

POLITIKEN PODCAST

Alt det politikerne siger – uden for citat

Politisk podcast med Elisabet Svane. Nyt afsnit hver torsdag.

Lyt nu

LÆS MERE

Hvor har jeg mon set den samme opførsel

Hæv arbejdstiden med to timer

Putin spiller hardball:

Danmark vinder 3-0 i endnu et